

Tweede Kamer der Staten-Generaal

De leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport

t.a.v. dhr. M. Esmeijer, griffier

Postbus 20018

2500 EA Den Haag

Datum

26 juni 2023

Contactpersoon:

Margriet Niehof

m.niehof@lhv.nl

Betreft: inbreng Eerstelijnscoalitie voor CD Eerstelijnszorg d.d. 5 juli 2023

'Iedereen beseft dat de eerste lijn moet worden versterkt'

(Minister Kuipers in De Dokter, februari 2023)

Geachte leden van de vaste commissie voor VWS,

De Eerstelijnscoalitie (ELC) onderschrijft de urgentie van minister Kuipers (VWS) en alle IZA partijen om in de komende jaren de eerstelijnszorg te versterken. Onze samenleving vergrijsst steeds meer en het aantal complexere zorgvragen in de eerste lijn neemt toe.

Tegelijkertijd zien we dat zorgaanbieders steeds minder tijd voor hun patiënten/cliënten hebben door de groeiende stapeling van administratieve lasten en verantwoordings-eisen. Dit heeft gevolgen voor de werkdruk en het werkplezier van veel eerstelijnszorgaanbieders.

In deze brief vragen wij als eerstelijnsorganisaties van huisartsen, tandartsen, apothekers, verloskundigen, paramedici, podotherapeuten, mondhygiënist, tandprothetici en vrijgevestigde psychologen en psychotherapeuten aandacht voor de verontrustende en disproportionele belasting van kleinschalige zorgaanbieders.

Noodzaak versterking eerstelijnszorg

Onlangs omschreef de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS) in haar advies *'De basis op orde'* treffend op welk (keer)punt we staan:

"Een sterke, goed functionerende eerstelijnszorg is van groot belang voor de samenleving en de gezondheidszorg als geheel. De eerstelijnszorg is decennialang het paradepaardje van de Nederlandse gezondheidszorg geweest, maar staat nu zwaar onder druk door maatschappelijke ontwikkelingen,

personele krapte en ontwikkelingen in de zorgsector zelf. Zonder ingrijpen zal de wal het schip keren. Als de eerste lijn vastloopt, loopt immers de hele zorg vast.”¹

Een terechte oproep, maar alle pogingen om de eerstelijnszorg te versterken zijn gedoemd te mislukken als tegelijkertijd de patiëntgebonden tijd (sterk) afneemt als gevolg van de stapeling van regeldruk, verantwoordings-eisen en lastendruk door nieuwe wet- en regelgeving.

Administratieve lasten nemen alleen maar toe

Hoewel keer op keer wordt afgesproken de administratieve regeldruk te verminderen, zien wij in de praktijk de administratieve lasten en verantwoordings-eisen alleen maar toenemen voor zorgaanbieders. Zeker in de eerstelijnszorg, waar vooral veel kleinere zorgaanbieders werkzaam zijn.

Het programma (Ont)Regel de Zorg is tot nu toe niet het antwoord gebleken. Zeker, het programma heeft geleid tot vermindering van regels, maar zorgaanbieders worden aan de andere kant onverminderd geconfronteerd met nieuwe wet- en regelgeving die lastenverzwarend uitpakt. Zoals de vorig jaar van kracht geworden Wtza en de wetsvoorstellen Wibz (Wetsvoorstel bevorderen integrale bedrijfsvoering zorg – en jeugdhulpaanbieders) en Wbsrz (Wetsvoorstel bevordering samenwerking en rechtmatige zorg).

Dit alles heeft tot gevolg dat onze leden, kleinschalige zorgaanbieders in de eerste lijn, onevenredig veel tijd en geld kwijt zijn aan verantwoordings-eisen en administratie. Tijd die ze aan patiëntenzorg willen besteden. Tijd die nodig is om een sterke eerstelijnszorg te realiseren.

Draagvlak onder eerstelijnszorgaanbieders brokkelt af

De ELC ontvangt veelvuldig signalen uit haar achterban over de toename van regeldruk waarmee zij geconfronteerd worden. Dat de groeiende stapeling van administratieve lasten een onderwerp is dat zorgaanbieders bezig houdt blijkt ook wel uit de meerdere initiatieven, brieven, oproepen – en onlangs zelfs een petitie – van zorgaanbieders uit de eerstelijnszorg.

Steun accountant – en administratiekantoren

Ook vanuit andere geledingen is er steun voor onze kritiek op de toegenomen administratieve lasten. Zo delen de accountants en administratiekantoren gespecialiseerd in de zorg de forse kritiek van de ELC op de jaarverantwoordingsplicht in de Wtza.

Dit betekent overigens niet dat de eerstelijns zorgaanbieders niet achter de doelstellingen van de verschillende wetten staan. Ook wij zijn voor transparantie en het tegengaan van fraude in de zorg. We zijn echter van mening dat deze doelen niet bereikt worden met de wetgeving zoals deze er nu ligt. Terwijl deze wetgeving wel leidt tot een toenemende lastendruk en daarmee van invloed is op de continuïteit en kwaliteit van de zorg.

¹ De basis op orde (Raad voor Volksgezondheid en Samenleving, 2023), p. 27

Voorbeeld impact administratieve lasten

Op 1 januari 2022 is de Wet Toetreding Zorgaanbieder (Wtza) in werking getreden. Doel van de wet is om zicht te houden op aanbieders van zorg. Onderdeel van deze wet is o.a. de verplichting tot het aanstellen van een interne onafhankelijke toezichthouder bij praktijken waar meer dan 25 zorgverleners werkzaam zijn. Bijvoorbeeld een raad van toezicht of raad van commissarissen. Een goed streven, maar in de praktijk leidt dit tot disproportioneel veel administratieve lasten voor kleine zorgaanbieders en heeft het tot gevolg dat zorgaanbieders overwegen hun praktijk op te splitsen (om onder de grens van 25 zorgverleners te blijven); bepaald zorgaanbod niet langer aan te bieden; te stoppen met het opleiden van personeel; en geen samenwerkingsverbanden met naburige praktijken meer aan te gaan. Gevolgen, die direct impact hebben op de kwaliteit en continuïteit van de patiëntenzorg.

Wat vragen wij aan u? Reparatiwetgeving!

Het versterken van de eerstelijnszorg is alleen mogelijk als het beginsel van proportionaliteit bij kleinschalige zorgaanbieders in ogenschouw wordt genomen. Recent hebben het CDA en Groen Links voorgesteld om daarom de jaarverantwoordingsverplichting uit de Wtza grondig te herzien. De Kamerleden willen de maatregel vervangen door een zwaardere toetredingseis voor zorgaanbieders in het eerste jaar. Zo wordt de kans op fraude beperkt zonder de hele eerste lijn te belasten. Een goede eerste stap, die navolging verdient!

Wij vragen u om er bij de minister op aan te dringen:

- alle huidige en nieuwe wetgeving die een onevenredige belasting geven voor kleinschalige zorgaanbieders opnieuw te bekijken op nut en noodzaak. Is wetgeving wel het juiste instrument voor het behalen van de beleidsdoelen? Wij zeggen nee.
- te onderzoeken of het probleem wordt opgelost of beoogde doel bereikt.
- om de grens van 25 naar 50 zorgmedewerkers te verhogen voor het verplicht inrichten van een interne toezichthouder via een ministeriële regeling.

Hoogachtend,

Karel van Rosmalen
Directeur LHV

Viola Zegers
Voorzitter PPN

Eric Janson
Directeur KNMP

Judith Veenendaal
Directeur LVVP

Janet van Keulen
Directeur NVvP

Erik Markus
Directeur KNMT

Job Paulus
Directeur KNOV

Frederik Vogelzang
Directeur ONT

Ellen Bol
Directeur NVM-mondhygiënisten